

มาตรการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในสถานที่ราชการ

กองโรคติดต่อทั่วไปโดยแมลง กรมควบคุมโรค

ปรับปรุง ณ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗

โรคไข้เลือดออก เป็นโรคประจำถิ่นของประเทศไทย มีุงกลายเป็นพาหะของเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus: DENV) พบการระบาดตลอดทั้งปีโดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงฤดูฝนและมีการระบาดหนักในทุก ๒-๕ ปี ซึ่งกรมควบคุมโรคได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ๗ สถานที่ หรือ ๗ ร. ได้แก่ โรงเรียน(บ้าน) โรงเรียน โรงพยาบาล โรงแรม/รีสอร์ท โรงงานอุตสาหกรรม โรงธรรม(วัด/มัสยิด/ศาสนสถาน) และสถานที่ราชการ ซึ่งสถานที่ดังกล่าวมีการรวมตัวกันของประชาชนถือเป็นสถานที่เสี่ยงที่จะมีการระบาดของโรคไข้เลือดออก

สถานที่ราชการ เป็นสถานที่ที่มีคนทำงาน และประชาชนมาเข้ารับบริการเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลายที่เหมาะสม และต่อเนื่อง อาจทำให้เกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออกได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่อยู่ประจำสถานที่ราชการ ดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคไข้เลือดออกในสถานที่ราชการ โดยสามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

๑. มาตรการเฝ้าระวังโรค

ดำเนินการเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออกในกลุ่มผู้ที่อยู่ประจำสถานที่ราชการ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง โดยดำเนินการ ดังนี้

๑) เฝ้าระวังโรคไข้เลือดออก ในผู้ป่วยที่มีอาการไข้เฉียบพลัน และสูงลอยเกินกว่า 2 วัน อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง อาจมีอาการผื่นหรือหน้าแดง ส่วนใหญ่ไม่มีอาการไอและไม่มีน้ำมูก* ต้องให้หยุดปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อในสถานที่ราชการ และรับการตรวจวินิจฉัยทันที

๒) ห้ามใช้ยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้านอักเสบชนิดไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSAIDs) ทั้งแบบรับประทานและแบบฉีด เช่น แอสไพริน (Aspirin) ไอบูโพรเฟน (Ibuprofen) ไดโคลฟีแนก (Diclofenac) ในผู้ป่วยที่มีอาการไข้ เนื่องจากหากป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก จะทำให้มีอาการรุนแรง และเลือดออกมากขึ้นจากผลข้างเคียงของการได้รับยาดังกล่าว^๖ แนะนำให้ไปพบแพทย์เพื่อวินิจฉัย และรักษาทันที

๓) หากมีบุคลากร ลาป่วยนานเกินกว่า ๒ วัน ให้ติดตามสอบถามอาการป่วย เพื่อพิจารณาว่ามีอาการเข้าข่ายโรคไข้เลือดออก หรือมีผู้ป่วยไข้เลือดออกในละแวกบ้านหรือไม่ พร้อมทั้งแนะนำให้ไปพบแพทย์เพื่อวินิจฉัย และรักษา สำหรับผู้ที่แพทย์วินิจฉัยเป็นไข้เลือดออกให้แจ้งต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการต่อไป

๒. มาตรการป้องกันโรค

ดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย โดยให้ดำเนินการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งภายในและบริเวณโดยรอบสถานที่ราชการอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ตลอดทั้งปี โดยสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ในสถานที่ราชการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ดังนี้

๑) สำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เช่น แก้วน้ำพลาสติก ก่องใส่อาหาร เศษภาชนะเหลือใช้ ให้เก็บทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งน้ำขัง, จานรองกระถางต้นไม้ ยางรถยนต์ไม่ใช้แล้ว พิจารณาใส่ทรายกำจัดลูกน้ำ

๒) สักรวจภาชนะเก็บน้ำใช้ในสถานที่ราชการ เช่น ถังน้ำ ภาชนะตักน้ำ ให้ดำเนินการปิดฝาภาชนะ หรือล้างทำความสะอาด และขัดขอบภาชนะอย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์ สำหรับอ่างต้นไม้น้ำ อ่างบัว ให้ใส่ปลากินลูกน้ำ เช่น ปลาหางนกยูง ปลากระดี่

๓) ปรับเปลี่ยนการใช้แจกันใส่น้ำปลูกต้นไม้ พุ่มต่าง หรือแจกันดอกไม้ โดยอาจพิจารณาเปลี่ยนเป็นการปลูกต้นไม้ในกระถางดิน หรือใช้ดอกไม้ประดิษฐ์ แต่หากมีความจำเป็นต้องใช้แจกันดอกไม้ ให้หมั่นเปลี่ยนน้ำ และขัดขอบภาชนะอย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์

๓. มาตรการควบคุมโรค

เพื่อเป็นการควบคุมโรคไข้เลือดออกที่อาจเกิดในสถานที่ราชการ จึงขอความร่วมมือให้ดำเนินการติดตามเฝ้าระวังผู้มีอาการป่วยสงสัยไข้เลือดออกในสถานที่ราชการอย่างสม่ำเสมอ และหากพบผู้ป่วยให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) แจ้งสถานบริการสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการสอบสวนโรค และควบคุมโรคได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงต่อการเกิดผู้ป่วยรายถัดไป โดยดำเนินการควบคุมโรคในสถานที่ราชการ ตลอดจนบ้านพักข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง

๒) ผู้ที่อยู่ประจำสถานที่ราชการ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ร่วมกันดำเนินการสำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เช่น เศษภาชนะที่ไม่ได้ใช้งานและมีน้ำขัง ขยะพลาสติก ขยะโฟม เศษกระถาง ยางรถยนต์ คว่ำจานรองกระถาง โดยให้มีพนักงานรับผิดชอบดูแล และทำอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ โดยมีเป้าหมายไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในสถานที่ราชการ ตลอดจนบ้านพักข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง

๔. มาตรการสื่อสารความเสี่ยง

ให้ความรู้การป้องกันตนเองจากการถูกยุงกัด และอาการสำคัญของโรคไข้เลือดออก เพื่อให้ทุกคนสามารถเฝ้าระวังอาการ และดูแลตนเองในเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น จัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมบริเวณสถานที่ราชการไม่ให้มีแหล่งน้ำขัง จัดงานรณรงค์วันไข้เลือดออกในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ของทุกปี

“ไข้เลือดออกใกล้ตัว และน่ากลัวกว่าที่คิด”

ติดตามข่าวสาร และดาวน์โหลดสื่อประชาสัมพันธ์ต้นแบบเกี่ยวกับโรคติดต่อฯ โดยแมลงได้ที่

เว็บไซต์ สื่อประชาสัมพันธ์

Facebook รู้ทันโรคแมลง

dashboard โรคติดต่อฯ โดยแมลง

เอกสารอ้างอิง

^๑ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค. แนวทางการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ สำหรับครูผู้ดูแลเด็ก. [อินเทอร์เน็ต]. ; ๒๕๖๖. เข้าถึงได้จาก: <http://klb.ddc.moph.go.th/dataentry/handbook/form/๑๘๘>

^๒ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรค. แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔. ๑. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนดดีไซน์; ๒๕๖๔.